

Jack **Kerouac** (12. 3. 1922, Lowell, stát Massachusetts – 21. 10. 1969, St. Petersburg, Florida)

Americký spisovatel, nejznámější představitel tvůrčí skupiny beatníků (beat generation).

Předci Jacka Kerouaca pocházeli z Francie. Otec Jacka Leo Kerouac byl v Lowellu známou postavou: vznětlivý, avšak velkorysý, mírně výstřední muž s náklonností k barům a dostihovým závodům si zakládal na své nezávislosti; vlastnil malou tiskárnu. Matka byla hluboce věřící katolička.

V roce 1936 Kerouac nastoupil na lowellskou high school, kde si získal společenské postavení mezi spolužáky výbornými výkony v americkém fotbale a atletice. Jack se na střední škole seznámil s jazzem a začal hodně číst. Na Kolumbijské univerzitě v New Yorku se Kerouacovi z počátku dařilo dobře a díky jeho výborným esejům si ho spolužáci najímali, aby za ně psal práce.

Jackovo prvotní nadšení z univerzity se však brzy začalo vytrácet. Začal chodit do klubů poslouchat jazz a na večírky spolužáků.

V r. 1942 obdržel povolávací rozkaz do n. Odtud byl však brzy propuštěn pro psychické problémy. V létě téhož roku proto nastoupil jako pomocná pracovní síla na loď do Liverpoolu.

V létě roku 1944 se Kerouac poprvé setkal s Allenem Ginsbergem (1926 – 1997) a ještě téhož roku i s Williamem Sewardem Burroughsem (1914 – 1997). Jelikož byl Burroughs o několik let starší než Ginsberg i Kerouac, stal se pro ně „učitelem“. Dalším členem této literární skupiny se stal básník Lawrence Ferlinghetti (1919 – 2021).

Kerouac se svým rodičům odcizil. V roce 1946 se setkal s Nealem Cassadym, což navždy ovlivnilo jeho tvorbu. Se svými přáteli se Kerouac vrhl na moderní obdobu tuláckého života, který měl ve Státech silnou tradici již z 19. století, jen místo někdejších nákladních vlaků se teď oblíbeným dopravním prostředkem stala auta – zejména ojeté kabriolety.

Odtud se zrodilo kulturní hnutí beatníků: název pochází ze slov *beat* = bít, tloucí, ale je tu také sprízněnost s lat. *beatus* = blažený + provokativně rusky vyhlížející přípona *-nik*. Šlo o propagaci – aktuálně prožívanou – nevázaného života plného bezcílného cestování, volného sexu a aplikace drog (od kouřené marihuany až po injekčně aplikované morfium) a s obživou založenou na příležitostných výdělcích bez stálého zaměstnání. Beatnici se nedopracovali k účinné protispolečenské vzpouře, ale obohatili literaturu realistickým pohledem na generační propast (sami zpravidla pocházeli z dobře situovaných rodin, které opustili), odporem vůči společnosti sešněrované konvencemi a příklonem k autentickému, hovorovému jazyku v próze a k fantazijní, jazykově experimentální poezii.

Po roce 1957, kdy vydal román *Na cestě*, se Kerouac stal veřejně známou osobností. Dosáhl finančního zajištění, ale začal pít víc než kdykoli předtím. Zemřel na následky alkoholismu, konkrétně na krvácení jícnových křečových žil.

Některá díla:

Romány **Na cestě** (On the Road; 1957), **Dharmoví tuláci** (The Dharma Bums; 1958), **Mag** (Pic; 1971).

Jack Kerouac (1922 – 1969): Na cestě (1957)

(...) Nohy měla jak dva klacíky. Neměřila ani metr padesát. Roztáhla svý nožky a milovali jsme se v líbezný atmosféře ospalýho rána. A pak jsme jako dva znavený opuštěný andělé, který uvízli na losangeleský mělčině, zažili ty nejdůvěrnější a nejdelikátnější společný okamžiky, usnuli a spali až

do pozdního odpoledne. Během dalších patnácti dní jsme spolu prožívali lepší i horší chvíle. Když jsme se probudili, rozhodli jsme se, že odjedem stopem do New Yorku a zůstaneme spolu. Představoval jsem si nový spleť jízdy s Nealem a Louanne a ostatníma, viděl jsem začátek nového sezóny. Nejdřív jsme ale museli najít nějakou rachotu, abychom si vydělali nějaký prachy na cestu. Bea chtěla okamžitě vyrazit s tou dvackou, která mi ještě zbývala. Mně se ten nápad moc nezamlouval a jako starej magor jsem o tom dva dny dumal v kavárnách a barech, kde jsme pročítali inzeráty v těch nejužitečnějších novinách, jaký jsme kdy viděl, dokud se dvacka neztenčila na pětku. Začalo to bejt urgentní. V našem hotelovém pokojíku jsme prožívali šťastný chvíle. V noci jsem vstával, protože jsem nemoh spát, přetáh jsme jí deku přes její hnědý ramínka a šel zkoumat losangeleskou noc. Noci v L. A., brutální a horký, plný ječivých sirén! Přímo přes ulici se něco stalo. Ve starým penziónu na spadnutí došlo k nějaký tragédii. Před vchodem stálo policejní auto a policajti tam vyslyšali starýho šedovlasýho chlápka. Zevnitř byl slyšet pláč. Slyšel jsem všechno včetně bzucení neonovýho nápisu na našem hotelu. Nikdy v životě mi nebylo tak smutno. (...)

A pak už Omaha, kde jsem přísámbůh, viděl prvního kovboje v životě, jak kráčel v kovbojských botách as obřím stetsonem na hlavě podél neomítnutý zdi velkoprodejny masa a kromě ohozu vypadal jako jakejkoli jinej týpek... Když jsme tam pak stáli a obloha se začala zatahovat, zavolal na nás vysokej kovboj v stetsonu normální velikosti a ptal se, jestli někdo z nás umí řídit. Eddie to samozřejmě uměl a na rozdíl ode mě měl i řidičák. Kovboj měl dva auťáky a potřeboval je dostat do Montany. Jeho žena přespávala v motelu v Grand Islandu a kovboj chtěl, abychom tam jedno auto dovezli a ona si ho tam pak převzala. Odtamtud pak mířil dál na sever, což znamenalo konec naší společný cesty. Bylo to ale dobrejch dvě stě kiláků do vnitrozemí Nebrasky, a tak jsme samozřejmě kejvli. Eddie jel v autě sám, já s kovbojem jsme jeli za ním, a jakmile jsme vyjeli z města, Eddie na to zničeho nic šlápnul a řítit se po silnici stopadesátkou. „Do prdele, co to ten mladej vyvádí?!“ zařval kovboj a začal ho pronásledovat. Začalo to připomínat závody. Chvilku jsem si myslel, že se nám Eddie snaží ujet a auto šlohnout – a dodnes si myslím, že to měl skutečně za lubem. Ale kovboj ho dohonil a zatroubil.

Eddie zpomalil. Starej kovboj na něj znova zatroubil, ať zastaví. „Sakra, mladej, ty si koleduješ, co kdybys v takový rychlosti píchnul? To nemůžeš jet trochu pomalejc?“ (...)

Tu noc do sebe Louanne nacpala všechno možný i nemožný: trávu, prášky na spaní, béčko, tvrdej chlást, a dokonce požádala Billa, aby jí šlehnul morfium, což samozřejmě neudělal. Louanne byla tak nasáklá všemožnýma preparátama, že se nemohla pohnout a stála se mnou venku na verandě jak nějaká loutka. Ta veranda byla úžasná: táhla se kolem celýho domu, kterej se skupinkou měsícem osvětlených smutečních vrb vypadal jak jižanský panský sídlo, který zažilo lepší časy. V kuchyni seděla Joan a četla si inzeráty; Bill si dával v koupelně svou dávku; ruku měl utáženou černou kravatou, kterou držel v zubech, a snažil se trefit jehlou do žíly na tisíckrát rozpíchaným

šlechovitým předloktí. Al Hinkle ležel rozvalenej na zádech vedle Helen v Billově obrovský manželský posteli, kterou s Joan nikdy nepoužili; Neal balil jointy a já s Louanne jsme si hráli na jižanský aristokraty. „Ach, slečno, Lou, dneska vám to moc sluší a vypadáte skutečně přitažlivě.“ „Ach, děkuji, pane Crawford, skutečně oceňuji, jak jste pozorný, i váš vybraný slovník.“ Dveře na zprohýbanou verandu se netrhly a účastníci našeho smutnýho nočního americkýho dramatu vylejzali v jednom kuse ven, aby zjistili, kde se zrovna kdo nachází. (...)